

Metoodika

Kemikaaliseaduse kohase planeeringute ja ehitusprojektide kooskõlastamise otsuse tegemine

Sisukord

Sissejuhatus	3
Ohuala tsoonid	4
Ehitiste tundlikkus	6
Otsustamise maatriks	6
Lisa 1: Ehitise kasutamise otstarvete loetelu ja tundlikkus	7
Lisa 2: Näited meetoodika rakendamisest	16

Sissejuhatus

Käesoleva juhendi (metoodika) on koostanud Päästeamet kasutades Suurbritannia HSE (Health and Safety Executive) maakasutuse planeerimise metoodikat¹. Juhend on koostatud 2012. aastal koostöös Sisekaitseakadeemia, Päästeameti päästekestuste ning Siseministeeriumi pääste- ja kriisireguleerimispoliitika osakonnaga.

Seoses muutunud seadusandlusega vaadati juhend 2018. aastal üle ning ajakohastati.

Vastavalt kemikaaliseadusele § 32 tuleb kohaliku omavalitsuse üksusel arvestada maakasutuse planeerimisel ning projekteerimistingimuste ja ehituslubade andmisel suurõnnetuse ohuga ja ohtlikkust ettevõttest lähtuvate asjaoludega. Maakasutuse planeerimisel ja ehitise projekteerimisel (vt kemikaaliseadus § 32 lg 1):

1. tuleb kindlaks teha doominoefektiga käitised ning arvestada olemasoleva käitise läheduses paiknevaid ehitisi (liiklusmagistraalid, rahvarohked paigad ja elamurajoonid), kui nende paigutus võib suurendada suurõnnetuse riski või selle tagajärgede raskust;
2. peab tagama piisavate ohutute vahemaade olemasolu suurõnnetuse ohuga, ohtlike ettevõtete ning elamurajoonide, muude avaliku kasutusega hoonete ja alade, puhkealade ning võimaluse korral peamiste transpordiliinide vahel. Nimetatud vahemaade suurused sõltuvad ettevõtte tegevusalast, riski suurusest ja ohutuse tagamiseks kasutusele võetud meetmetest, mis selgitatakse välja riskide hindamise käigus. Samuti tuleb maakasutuse planeerimisel arvestada looduse poolest erilist huvi pakkuvaid või eriti tundlikke alasid ettevõtte läheduses ja nende kaitse vajadust. Ka selleks tuleb tagada ohutu vahemaa või võtta kasutusele muid asjakohaseid meetmeid;
3. suurõnnetuse ohuga ja ohtlik ettevõtte peavad võtma kasutusele kõik vajalikud meetmed (sh tehnilised) suurõnnetuse² vältimiseks ja selle tagajärgede piiramiseks inimese tervisele ja keskkonnale. Ettevõtete kohustus on suurõnnetuse riski või selle tagajärgede suuremisel teavitada avalikkust ja käitise mõju piirkonda jäävaid isikuid.

Kemikaaliseaduse § 32 lõike 2 alusel peab suurõnnetuse ohuga ja ohtlik ettevõtte andma piisavat teavet ettevõttest lähtuvate riskide ja ohtude kohta, kui seda taotleb pädev asutus planeeringu koostamiseks, projekteerimistingimuste või ehitusloa andmiseks.

Kui planeerimise ja projekteerimise faasis korraldatakse keskkonnamõju strateegiline hindamine või keskkonnamõju hindamine, hinnatakse käitise seonduvaid riske ja ohte ning teavitatakse avalikkust selle menetluse käigus (kemikaaliseadus § 32 lõige 3).

Päästeametile tuleb esitada kooskõlastamiseks üld-, eri- või detailplaneering (edaspidi planeering) ja ehitusprojekt (kemikaaliseadus § 32 lõige 4):

1. uue käitise asukoha valikul;
2. olemasoleva käitise tegevuse laiendamisel või tootmise suurendamisel, kui selliseks tegevuseks on vaja algatada planeering või muuta seda või anda ehitusluba;
3. ohtliku ettevõtte ja suurõnnetuse ohuga ettevõtte ohualasse jääva maakasutuse planeerimisel või sinna ehitise kavandamisel.

¹ Metoodika: <http://www.hse.gov.uk/landuseplanning/padhi.pdf>; Contains public sector information licensed under the Open Government Licence v1.0 (<http://www.nationalarchives.gov.uk/doc/open-government-licence/>)

² Kemikaaliseadus § 21 lg 6: Suurõnnetus on ettevõtte töö kontrolli alt väljumisest tingitud ohtliku kemikaali ulatuslik leke, tulekahju või plahvatus, mis kohe või tulevikus põhjustab raskeid tagajärgi inimese elule, tervisele või keskkonnale käitise sees või väljaspool seda ning mis on seotud ühe või mitme ohtliku kemikaaliga.

Käesolev metoodika on abivahend planeeringute ja ehitusprojektide osas otsuse tegemiseks, kuna ehitatav ehitise, asjakohasel juhul ka ehitamine, peab olema kooskõlas ehitise asukohaga seonduvate kitsenduste ja planeeringuga. Ohualasse planeerimise, suurõnnetuse ohuga või ohtliku ettevõtte rajamisel ning olemasolevates muudatuste tegemise korral (juhul, kui suureneb risk) on tegemist kitsendustega (ehitusseadustik § 12 lõige 2). Lisaks metoodikat kasutades tuleb Päästeametil hinnata kooskõlastamisel ka kemikaaliseaduse § 32 lõike 5 nõuded:

1. kas kavandatav planeering või ehitise suurendab suurõnnetuse riski või õnnetuse tagajärgede raskust;
2. kas õnnetuse ennetamiseks kavandatud meetmed on piisavad;
3. kas enne planeeringu kehtestamist või ehitusloa andmist peab käitist käitlev isik ettevõtte asukohajärgsele kohaliku omavalitsuse üksusele ja Päästeametile esitama lisainformatsiooni.

Samuti hinnatakse, kas maakasutuse planeerimisel ja ehitise projekteerimisel on arvestatud kemikaaliseaduse § 32 lõikes 1 nõutud asjaoludega.

Iga otsuse ja kooskõlastamise juures tuleb lähtuda konkreetsest juhtumist ja selleks koostatud riskianalüüsist. Päästeamet võib kooskõlastuse andmata jätta, kui planeeringuga või ehitusprojektiga kavandatav tegevus suurendab suurõnnetuse riski või õnnetuse tagajärgede raskust ja õnnetuse ennetamiseks kavandatavad meetmed ei ole piisavad (kemikaaliseaduse § 32 lõige 6).

Käesoleva metoodika eesmärgiks on:

1. aidata päästkeskusel teha otsuseid uute suurõnnetuse ohuga ja ohtlikku ettevõtete paiknemise ja olemasolevate suurõnnetuse ohuga ja ohtlike ettevõtete ümbruse kujundamise osas esitatud planeeringute ja ehitusprojektide kooskõlastamise kohta;
2. anda kohalikele omavalitsustele põhimõtted, millest lähtub päästkeskus oma otsuse tegemisel ning millega planeeringute koostamisel ning projekteerimistingimuste ja ehituslubade andmisel arvestada.

Metoodika põhimõtted:

1. on hinnatud suurõnnetuse ohuga ja ohtlikkust ettevõttest tulenev risk ja saadud ohuala, mis on jagatud tsoonideks;
2. on määratud ehitiste tundlikkus;
3. sõltuvalt tundlikkusest ja tsoonist tehakse maatriksi põhjal otsus.

Metoodikat ei rakendata lõhkematerjalide ja pürotehniliste toodete käitlemise korral. Sellisel juhul tulenevad maakasutuse planeerimise nõuded lõhkematerjali seadusest.

Ammooniumnitraadi käitlemise korral tuleb enne metoodika rakendamist kontrollida kooskõla majandus- ja taristuministri 11.01.2016 määruse nr 5 „Erinõuded ammooniumnitraadi käitlemisele“ § 5 lõikega 1.

Ohuala tsoonid

Suurõnnetuse ohuga ettevõtte ja ohtlikku ettevõtte ohuala on ala, mille piires tekib käitises toimunud õnnetuse korral oht inimese elule, tervisele ja varale. Maakasutuse planeerimise mõistes on tegemist alaga, mida ettevõttes toimuv tõenäoline õnnetus võib mõjutada. Metoodika eeldab, et suurõnnetuse ohuga ja ohtlikkust ettevõttest tulenevad riskid on hinnatud ja ohuala suurus määratud ning ohuala jagatud kolmeks tsooniks: I tsoon, II tsoon ja III tsoon.

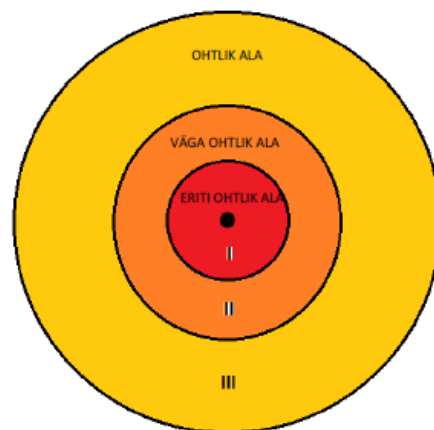
Ohuala saadakse üldjuhul ettevõtte riskianalüüsist, mille ettevõtja tulenevalt kemikaaliseadusest peab koostama. Ohuala määramisel peab ettevõtja lähtuma majandus- ja taristuministri 01.03.2016 määruse nr 18 „Nõuded ohtliku ja suurõnnetuse ohuga ettevõtte kohustuslikele dokumentidele ja nende koostamisele ning avalikkusele edastatavale teabele ja õnnetusest teavitamisele¹⁴“ lisas toodud ohualade parameetritest (tabel 1) või muudest parameetritest, kui lisas sätestatud pole võimalik rakendada.

Tabel 1: ohuala parameetrid

Ohuala liigitus	Kontsentratsioon	Ülerõhk ja taandatud kaugus	Lühiajaline (kuni 20 sek) soojuskiirgus kW/m ²		Keskpikk (kuni 100 sek) soojuskiirgus kW/m ²	Pikaajaline (üle 15 min) soojuskiirgus kW/m ²
			Inimest ohustav tase	Ehitist ohustav tase	Inimest ohustav tase	Ehitist ohustav tase
I tsoon: ERITI OHTLIK ala ³	LC50 (30 min)	0,24bar 24kPa k=7,2	25	37	17	15
II tsoon: VÄGA OHTLIK ala ⁴	AEGL-3 (30 min)	0,16bar 16kPa k= 9,6	10		8	
III tsoon: OHTLIK ala ⁵	IDLH	0,05bar 5kPa k=22,2	8		4	

Enam levinud kemikaalide kontsentratsioonid on leitavad [Päästeameti kodulehelt](#)

Tabel 1 liigitab ohuala kolmeks, mida võibki võtta meetodika rakendamise jaoks vajalike ohuala tsoonidena (joonis 1): I tsoon (eriti ohtlik ala), II tsoon (väga ohtlik ala) ja III tsoon (ohtlik ala).

Joonis 1: Ohuala tsoonid

³ Eriti ohtlik ala: ohuala osa, milles on õnnetuse ohtliku väljundi mõjul inimese hukkumise tõenäosus 50% ning ehitise kahjustused selle mahust suuremad kui 50%. Eriti ohtliku ala välispiiri kaugust ohtlikust objektist tähistatakse raadiusega Re.

⁴ Väga ohtlik ala: ohuala osa, milles on õnnetuse ohtliku väljundi mõjul võimalik inimese hukkumine ning ehitise kahjustused selle mahust vahemikus 1%–49%. Väga ohtliku ala välispiiri kaugust ohtlikust objektist tähistatakse raadiusega Rv.

⁵ Ohtlik ala: ohuala osa, milles võib õnnetuse ohtlik väljund tekitada inimesele tervisekahjustusi ning ehitisele kergeid kahjustusi. Ohtliku ala välispiir on üheaegselt ka ohuala välispiiriks. Ohtliku ala välispiiri kaugust ohtlikust objektist tähistatakse raadiusega Ro.

Ehitiste tundlikkus

Ehitistele on nende kasutusotstarvetest lähtuvalt määratud tundlikkuse aste. Tundlikkuse astmeid on neli:

1. tavaline töökeskkond;
2. üldine avalikkus;
3. tundlik avalikkus;
4. suured näited tundlikkusest 3 (tundlik avalikkus) või suured näited välisruumi tundlikkusest 2 (üldine avalikkus).

Väga suurte või väikeste ehitiste kohta kehtivad teatud erandid – määrates neile kõrgema või madalama tundlikkuse astme, mis sõltub mitmest asjaolust: kasutajate, korruste, voodikohtade, töökohtade ja elamute arvust, ruumi pindalast (m²) ning maa-ala suurusest (ha).

Ehitiste liigitus lähtuvalt majandus- ja taristuministri 02.06.2015 määrusest nr 51 „Ehitise kasutamise otstarvete loetelu“ koos määratud tundlikkuse astmega on toodud [lisas 1](#). Ehitiste puhul, millele seal ei ole tundlikkuse astet määratud, tuleb kooskõlastamise otsus eraldi teha.

Otsustamise maatriks

Kui on teada ohuala tsoon ja planeeritava ehitise tüüp ning selle tundlikkus, tehakse kooskõlastuse otsus (JAH/EI) järgneva maatriksi põhjal (tabel 2):

Tabel 2: kooskõlastuse otsuse maatriks

Ehitise tundlikkus	Tsoonid		
	I	II	III
1	JAH	JAH	JAH
2	EI	JAH	JAH
3	EI	EI	JAH
4	EI	EI	EI

Seega I tsoonis on aktsepteeritavad ehitised tundlikkusega 1, II tsoonis tundlikkusega 1 ja 2, III tsoonis tundlikkusega 1,2, ja 3. Tundlikkusega 4 ehitisi ei ole aktsepteeritav ehitada ohualasse.

Otsuste tegemisel tuleb arvestada ka järgmiste asjaoludega:

1. arendus asub mitmes tsoonis – käsitleda iga arendust eraldi ning kui üks otsus on EI, siis terve otsus on EI;
2. arendusega on seotud rohkem kui üks oht – otsus tehakse suurima ohu alusel;
3. mitu arendust koos – käsitleda iga arendust eraldi ning kui üks otsus on EI, siis terve otsus on EI;
4. olemasoleva laiendamine – seotud ohu suurenemisega ning alasse jäävate ehitistega.

Näited metoodika rakendamise kohta on toodud [lisas 2](#).

Lisa 1: Ehitise kasutamise otstarvete loetelu ja tundlikkus

Kood	Ehitise kasutamise otstarve	TUNDLIKKUS
11000	ELAMUD	
11100	Ühe korteriga elamud	
11101	Üksikelamu	1 1-2 elamut.
11102	Ridaelamu või kaksikelamu sektsioon (juhul kui on oma katus ja sissepääs maapinnalt)	
11103	Suvila, aiamaaja	
11200	Kahe või mitme korteriga elamud	2 Kuni 30 elamut ja mitte tihedamalt kui 40 ha kohta (suuremad elamurajoonid).
11210	Kahe korteriga elamud	3 Rohkem kui 30 elamut või eluasemete tihedus on suurem kui 40 ha (tiheasutusalad).
11212	Kahe korteriga elamu	
11220	Kolme või enama korteriga elamud	
11221	Ridaelamu	
11222	Muu kolme või enama korteriga elamu	
11300	Hoolekandeesutuste ja ühiselamute hooned	
11310	Hoolekandeesutuste hooned	
11311	Päevakeskus	3 Päevane hoolditus väiksemal alal kui 1,4 ha või 24-tunnine hoolditus väiksemal alal kui 0,25 ha.
11312	Tugikodu	
11313	Varjupaik	
11314	Lastekodu	
11315	Noortekodu	
11316	Üldhooldekodu	4 Päevane hoolditus suuremal alal kui 1,4 ha või 24-tunnine hoolditus suuremal alal kui 0,25 ha.
11317	Koolkodu	
11318	Sotsiaalse rehabilitatsiooni keskus	
11319	Erihooldekodu	
11320	Ühiselamud	
11321	Ühiselamu üliõpilastele või õpilastele	1 Majutus vähem kui 10 voodikohaga. 2 Majutus kuni 100 voodikohaga. 3 Majutus rohkem kui 100 voodikohaga.
11322	Ühiselamu teistele sotsiaalsetele gruppidele	
12000	MITTEELAMUD	
12100	Majutus- ja toitlustushooned	
12110	Majutushooned	
12111	Hotell, motell, külalistemaja	1 Majutus vähem kui 10 voodikohaga. 2 Majutus kuni 100 voodikohaga. 3 Majutus rohkem kui 100 voodikohaga.
12121	Puhkeküla või puhkelaagri majutushoone	
12123	Hostel	
12129	Muu lühiajalise majutuse hoone	3 Majutus rohkem kui 100 voodikohaga.
12130	Toitlustushooned	
12131	Restoran	1 Suletud netopind väiksem kui 250 m ² . 2 Suletud netopind 250 m ² kuni 5000 m ² . 3 Suletud netopind suurem kui 5000 m ² .
12132	Kohvik, baar või söökla	
12139	Muu toitlustushoone	

Päästeamet, ohutusjärelvalve osakond

KOOSTATUD 2012

Viimati uuendatud 28.03.2018

12200	Büroohooned	
12201	Büroohoone	1 Töökohad vähem kui 100 inimesele ja vähem kui 3 korruseline. 2 Töökohad rohkem kui 100 inimesele või kõrgemad kui 3 korrust. 3 Töökohad spetsiaalselt puuetega inimestele.
12300	Kaubandus- ja teenindushooned	
12310	Kaubandushooned	
12311	Kaubandushoone	1 Suletud netopind väiksem kui 250 m ² . 2 Suletud netopind 250 m ² kuni 5000 m ² . 3 Suletud netopind suurem kui 5000 m ² .
12314	Kiosk	
12317	Oksjoni-, turu- või näitusehall	
12319	Muu kaubandushoone	
12330	Teenindushoone	
12331	Ilu- ja isikuteenuste hoone	1 Suletud netopind väiksem kui 250 m ² . 2 Suletud netopind 250 m ² kuni 5000 m ² . 3 Suletud netopind suurem kui 5000 m ² .
12332	Sõidukite teeninduse hoone	
12339	Muu teenindushoone	
12400	Transpordihooned	
12410	Terminalid	
12411	Lennujaama hoone	1 Suletud netopind väiksem kui 250 m ² . 2 Suletud netopind 250 m ² kuni 5000 m ² . 3 Suletud netopind suurem kui 5000 m ² .
12413	Raudteejaama hoone	
12415	Bussijaama hoone	
12416	Sadamahoone	
12419	Muu terminalihoone	
12430	Garaažid	
12431	Garaaž	1 Puuduvad lisaks teised ehitised. Eraldi otsustamine: Seotud teiste ehitiste või kohtadega.
12432	Parkimismaja	
12439	Muu garaaž	
12500	Tööstus- ja laohooned	
12510	Tööstushooned	
12511	Maavarade kaevandamise ja töötlemise hoone	1-3 (eraldi otsustamine).
12512	Energeetikatööstuse hoone	
12513	Keemiatööstuse hoone	
12514	Toiduainetetööstuse hoone	1-3 (eraldi otsustamine).
12515	Ehitusmaterjalide ja -toodete tööstuse hoone	
12516	Kergetööstuse hoone	
12517	Puidutööstuse hoone	
12518	Masina- ja seadmetööstuse hoone	
12519	Muu tööstushoone	
12520	Hoidlad ja laohooned	
12521	Toiduainete laohoone	1-3 (eraldi otsustamine).
12523	Vedelkütuse-, küttegaasi- jm terminali hoidlahoone ⁶	
12525	Külmhoone	

⁶ Sh tanklad

Päästeamet, ohutusjärelvalve osakond

KOOSTATUD 2012

Viimati uuendatud 28.03.2018

12529	Muu laohoone	
12600	Meelelahutus-, haridus- tervishoiu- ja muud avalikud hooned	
12610	Meelelahutushooned	
12611	Teater, kino, kontserdi- ja universaalsaalide hoone	1 Suletud netopind väiksem kui 250 m ² . 2 Suletud netopind 250 m ² kuni 5000 m ² . 3 Suletud netopind suurem kui 5000 m ² .
12615	Klubi, rahvamaja	
12616	Tantsusaal, diskoteek, ööklubi	
12617	Kasiino	
12618	Loomaaia või botaanikaia hoone	
12619	Muu meelelahutushoone	
12620	Muuseumi- ja raamatukoguhooned	
12621	Muuseum, kunstigalerii	1 Suletud netopind väiksem kui 250 m ² . 2 Suletud netopind 250 m ² kuni 5000 m ² . 3 Suletud netopind suurem kui 5000 m ² .
12623	Raamatukogu	
12624	Arhiiv	
12630	Haridus- ja teadushooned	
12631	Koolieelne lasteasutus (lastesõim, -aed, päevakodu, lasteaed-algkool)	3 Väiksemal alal kui 1,4 ha. 4 Suuremal alal kui 1,4 ha.
12632	Põhikooli või gümnaasiumi õppehoone	
12633	Kutseõppeasutuse õppehoone	1 Suletud netopind väiksem kui 250 m ² . 2 Suletud netopind 250 m ² kuni 5000 m ² . 3 Suletud netopind suurem kui 5000 m ² .
12634	Ülikooli, rakenduskõrgkooli õppehoone	
12635	Teadus- ja metoodikaasutuse hoone	
12639	Muu haridus- või teadushoone	
12640	Haiglad ja muud ravihooned	
12641	Haigla	3 Väiksemal alal kui 0,25 ha. 4 Suuremal alal kui 0,25 ha.
12643	Kinnipidamiskoha haigla	
12644	Ambulatoorse arstiabi osutamise hoone	
12645	Sanatoorium, spaa	
12646	Veterinaarkliinik	2
12649	Muu tervishoiuhoone	3 Väiksemal alal kui 0,25 ha. 4 Suuremal alal kui 0,25 ha.
12650	Spordihooned	
12651	Spordihall, võimla	1 Suletud netopind väiksem kui 250 m ² . 2 Suletud netopind 250 m ² kuni 5000 m ² . 3 Suletud netopind suurem kui 5000 m ² .
12653	Siseujula	
12654	Jäähall	
12655	Maneež	
12656	Lasketiiru hoone	
12659	Muu spordihoone	
12700	Muud mittelelamud	
12710	Põllumajanduse, metsa-, jahi- ja kalamajandushooned	
12711	Loomakasvatushoone, sealhulgas karuslooma- või linnukasvatus	1-3 (eraldi otsustamine).
12714	Teraviljakuiivati	
12715	Loomasööda hoidla	
12718	Mineraalväetiste või taimekaitsevahendite hoidla	

Päästeamet, ohutusjärelvalve osakond

KOOSTATUD 2012

Viimati uuendatud 28.03.2018

12719	Muu põllu-, metsa-, jahi- või kalamajandushoone	
12720	Kultus- ja tavandihooned	
12721	Kirik, katedraal, mošee, sünagoog, palvemaja või kabel	1 Suletud netopind väiksem kui 250 m ² . 2 Suletud netopind 250 m ² kuni 5000 m ² . 3 Suletud netopind suurem kui 5000 m ² .
12723	Krematoorium	
12730	Ajaloolised või kaitse all olevad hooned	
12731	Ajalooline või kaitse all olev hoone	Eraldi otsustamine.
12732	Muinsuskaitse all olev vare	
12740	Erihooned	
12741	Reoveepuhasti hoone	1
12742	Karistusasutuse hoone	3
12743	Päästeteenistuse hoone	Eraldi otsustamine.
12744	Elamu, kooli vms abihoone	1
12745	Katlamaja, boilerjaam	1
12746	Kaevumaja	1
12747	Veepuhastusjaama hoone	1
12748	Jäätmekäitluse hoone	1
12749	Muu erihoone	Eraldi otsustamine.
21000	TRANSPORDIRAJATISED	
21100	Teed	1
21110	Maanteed	1-2 (eraldi otsustamine).
21120	Tänavad	1
21200	Raudteerajatised	Eraldi otsustamine.
21210	Raudtee	
21211	Raudtee	1
21212	Jaamateed	1
21213	Meldepunkti rajatis	1
21214	Reisi- või kaubaplatvorm	1
21215	Ülekäigu- ja ülesõidukoht	1
21216	Raudtee ohutus-, signalisatsiooni-, turva-, side-, valgustus- või energiarajatis või tehno-rajatis	1
21217	Raudtee kaitserajatis	1
21219	Muu raudtee sihtotstarbeliseks kasutamiseks vajalik rajatis	1
21220	Linnaraudtee	
21221	Trammitee	1
21222	Linnaraudtee jaamateed	1
21224	Linnaraudtee reisijateplatvorm	1
21225	Linnaraudtee ülekäigu- ja ülesõidukoht	1
21226	Linnaraudtee ohutus-, signalisatsiooni-, turva-, side-, valgustus-, energia- või muu tehno-rajatis	1
21229	Muu linnaraudtee sihtotstarbeliseks kasutamiseks vajalik rajatis	1

Päästeamet, ohutusjärelvalve osakond

KOOSTATUD 2012

Viimati uuendatud 28.03.2018

21300	Õhustranspordirajatised	Eraldi otsustamine.
21310	Lennuväljad	
21311	Lennuvälja stardi- ja maandumisrada	Eraldi otsustamine.
21312	Lennuvälja teenindustee	
21313	Aeronavigatsiooniline rajatis	
21314	Lennuvälja ohutus-, signalisatsiooni-, turva-, side-, valgustus-, energia- või tehno rajatis	
21319	Muu lennuväljarajatis	
21400	Sillad, estakaadid, tunnelid	
21410	Sillad ja estakaadid	Eraldi otsustamine.
21420	Tunnelid	
21500	Veetranspordirajatised	
21510	Sadamarajatised ja kanalid	
21511	Sadama kai	1
21512	Kalda- või ujuvramp, ujuvkai, slipp	1
21513	Lainemurdja, muul	1
21514	Navigatsioonimärk, v.a majakas	1
21515	Sadama juurde kuuluv galerii (reisijatele, kaubale)	1 Suletud netopind väiksem kui 250 m ² . 2 Suletud netopind 250 m ² kuni 5000 m ² . 3 Suletud netopind suurem kui 5000 m ² .
21516	Laevatatav kanal, lüüs	1
21517	Sadama ohutus-, turva-, side-, valgustus- ja energia- või tehno rajatis	1
21518	Mere või siseveekogu põhja selle süvendamise teel rajatud laevakanal	1
21519	Muu sadama juurde kuuluv rajatis	Eraldi otsustamine.
21520	Tammid ja paisud	
21521	Tamm	Eraldi otsustamine.
21522	Pais	
21523	Kaldakindlustus	
21530	Akveduktid, niisutus- ja kuivendusrajatised	
21531	Niisutusrajatis	1
21532	Kuivendusrajatis	1
21533	Veehoidla, bassein	1
21534	Akvedukt	1
21539	Muu niisutus- või kuivendusrajatis	1
21600	Köisteed	
21601	Funikulaarraudtee	1
21602	Köissõiduk	1
21603	Vedamislift	1
21604	Muu nimetamata köistee	1
22000	TORUJUHTMED, SIDE- JA ELEKTRILIINID	
22100	Magistraalitorujuhtmed, side- ja elektriliinid	
22110	Küttegaasi ülekandetorustik, ülerõhuga üle 16 bar	Eraldi otsustamine: arvestada teistest õigusaktidest tulenevate nõuetega.

Päästeamet, ohutusjärelvalve osakond

KOOSTATUD 2012

Viimati uuendatud 28.03.2018

22111	Küttegaasi A kategooria jaotustorustik, ülerõhuga kuni 0,1 bar	
22112	Küttegaasi B ja C kategooria jaotustorustik, ülerõhuga üle 0,1 kuni 16 bar	
22113	Küttegaasi D kategooria jaotustorustik, ülerõhuga üle 16 bar	
22114	Küttegaasi jaotus- ja mõõtejaamad	
22115	Küttegaasi tankimis- ja villimisjaamad maa-, vedel-, bio- ja tööstusgaasidele	
22116	LNG terminal	
22117	Küttegaasihoidla	
22118	Küttegaasi kompressorjaam	
22119	Küttegaasi muud ehitised	
22120	Magistraalveetorustikud	
22121	Magistraalveetorustik	1
22122	Pinnaveehaare	1
22123	Kaugkütte magistraaltorustik	1
22129	Muu nimetamata magistraalveetorustiku rajatis	1
22130	Side, raadio ja televisiooni magistraalsed ülekanderajatised	
22131	Side, raadio või televisiooni magistraalne õhu- või kaabelülekandeliin või süsteem	1
22132	Raadio, televisiooni või mobiiltelefoni saate- või ülekandemast	1
22133	Muu side, raadio või televisiooni magistraalne ülekanderajatis	1
22140	Elektrienergia ülekandeliinid, välja arvatud kohalik elektrivalgustus (22240)	
22141	35–110 kV õhuliin	1
22142	110 kV ja kõrgema pingega õhuliin	1
22143	Maakaabelliin	1
22144	Veekaabelliin	1
22145	110 kV ja kõrgema pingega trafoalajaam	1
22149	Muu elektrienergia ülekandeliiniga seotud rajatis	1
22200	Kohalikud torustikud, elektri- ja sideliinid	
22210	Gaasijaotustorustikud	
22211	Gaasijaotustorustik arvestusrõhuga kuni 5 bar	Eraldi otsustamine: arvestada teistest õigusaktidest tulenevate nõuetega.
22212	Regulaatorpunkt arvestusrõhuga kuni 5 bar	
22213	Gaasihoidla rajatis	

Päästeamet, ohutusjärelvalve osakond

KOOSTATUD 2012

Viimati uuendatud 28.03.2018

22219	Muu gaasivarustusega seotud rajatis	
22220	Veejaotustorustikud	
22221	Külmaveetorustik	1
22222	Soojaveetorustik	1
22223	Kaugküttetorustik	1
22224	Puurauk	1
22225	Veetorn (rajatis)	1
22226	Salvkaev	1
22227	Hüdrant	1
22228	Puurkaev	1
22229	Muu kohaliku veetorustikuga seotud rajatis	1
22230	Kanalisatsiooniehitised	
22231	Kanalisatsioonitorustik	1
22232	Reovee kollektor	1
22233	Reoveepuhasti	1
22234	Veepumpla	1
22235	Reoveepumpla	1
22239	Muu reovee kogumise, puhastamise ja heitvee suublasse juhtimisega seotud rajatis	1
22240	Elektrijaotusvõrgud ja sideliinid	
22241	kuni 1 kV jaotusvõrgu elektri õhuliin	1
22242	üle 1 kV ja kuni 35 kV jaotusvõrgu elektri õhuliin	1
22243	Elektri maakaabelliin	1
22244	Elektri merekaabelliin	1
22245	Side õhu- või kaabelliin	1
22246	6–35 kV alajaam ja jaotusseade	1
22247	Televisioonikaabel või ühisantenn	1
22249	Muu kohalik elektrijaotusvõrgu või sideliini rajatis	1
23000	TÖÖSTUSEHITISTE JUURDE KUULUVAD RAJATISED	
23010	Maavarade kaevandamise ja töötlemise rajatised	
23011	Kaevandusrajatis	1
23012	Karjäärirajatis	1
23020	Energiatööstuse rajatised	
23021	Hüdroelektrijaama rajatis	Eraldi otsustamine.
23022	Soojuselektrijaama rajatis	
23023	Tuuleelektrijaama rajatis	
23024	Tuumaelektrijaama rajatis	
23025	Korsten	
23029	Muu energiatööstuse rajatis	
23030	Keemiatööstuse rajatised	
23031	Keemiatööstuse rajatis	Eraldi otsustamine.
23040	Rasketööstuse rajatis	

Päästeamet, ohutusjärelvalve osakond

KOOSTATUD 2012

Viimati uuendatud 28.03.2018

23041	Rasketööstuse rajatis	Eraldi otsustamine.
23050	Muude tööstusharude rajatised	
23051	Toiduainetetööstuse rajatis	Eraldi otsustamine.
23052	Ehitusmaterjalide ja -toodete tööstuse rajatis	
23053	Kergetööstuse rajatis	
23054	Puidutööstuse rajatis	
23055	Masina- ja seadmetööstuse rajatis	
23059	Muu nimetamata tööstusharu rajatis	
24000	MUUD RAJATISED	
24100	Spordi- ja puhkerajatised	
24110	Staadionid ja spordiväljakud, välja arvatud mängu- ja golfväljakud (24123), lõbustus- ja puhkepargid (24121)	
24111	Spordiväljak või staadion	2 Välisõhu planeeringud avalikkuse poolt kuni 100 inimesele kasutamiseks.
24112	Liuväli	
24113	Veespordirajatis, välisujula	3 Välisõhu planeeringud avalikkuse poolt 100-1000 inimesele kasutamiseks.
24114	Motodroom, motoringrada	
24115	Velodroom	4 Välisõhu planeeringud avalikkuse poolt rohkem kui 1000 inimesele kasutamiseks.
24116	Hipodroom	
24120	Muud spordi- ja puhkerajatised	
24121	Lõbustus- ja puhkepargirajatis	2 Välisõhu planeeringud avalikkuse poolt kuni 100 inimesele kasutamiseks.
24122	Botaanikaaia ja loomaaiarajatis	
24123	Golfväljak	
24124	Supelrannarajatis	
24125	Trampliin	
24127	Rollerirada	
24128	Spordiotstarbelise sadama rajatis või meremärk	
24129	Muu nimetamata spordi- või puhkerajatis	
24129	Muu nimetamata spordi- või puhkerajatis	
24200	Muud rajatised	
24210	Eriajatised	
24211	Sisekaitse- või kaitsevääraajatis	Eraldi otsustamine.
24212	Piirdeaiad ja väravad	
24213	Monument, skulptuur, mälestusmärk, purskkaev	
24214	Eksponeerimisotstarbega rajatis	
24215	Kalmistu	
24216	Prügimäerajatis	
24219	Muu nimetamata rajatis	
24219	Muu nimetamata rajatis	
24220	Laomajandusrajatised	
24221	Rajatis vedel- või gaasikütuse hoidmiseks	
24222	Elevaator või rajatis puisteaine hoidmiseks	
24223	Laoplatz või laoväljak	
24229	Muu nimetamata laomajandusrajatis	

Päästeamet, ohutusjärelvalve osakond

KOOSTATUD 2012

Viimati uuendatud 28.03.2018

24230	Põllumajanduse, metsa-, jahi- ja kalamajandusrajatised	
24231	Sõnnikuhoidla rajatis	Eraldi otsustamine.
24232	Vesiviljelusehitis (tiigid, basseinid, kiirvoolukanalid, regulaatorid, veekogu kohandamiseks vajalikud rajatised, sisekasvatushooned, haudemajad, kalahoidlad, piirderajatised jms)	
24233	Rajatis põllumajandussaaduste või loomasööda hoidmiseks	

Lisa 2: Näited⁷ metoodika rakendamisest

Näide 1: Uue suurõnnetuse ohuga ettevõtte planeerimine

Planeeritakse uut suurõnnetuse ohuga ettevõtet, mis hakkaks käitlema kloori. Ettevõtte riskide hindamisel on saadud järgmised ohuala tsoonid:

I tsoon (eriti ohtlik ala): 218 m

II tsoon (väga ohtlik ala): 218-525 m

III tsoon (ohtlik ala) 525-2300 m

Ettevõtte ohuala tsoonidesse jääksid järgmised olemasolevad ehitised:

I tsoonis: büroohoone (2-korruseline, 100 töötajat)

II tsoonis: büroohoone (3-korruseline 150 töötajat), elamud (8)

III tsoonis: elamud (40), haigla (0,7 ha, 600 m planeeritavast suurõnnetuse ohuga ettevõttest).

Vastavalt riskimaatriksile ja lisale 1:

- I tsoonis on lubatud ainult tundlikkusega 1 ehitised. 2-korruseline büroohoone on tundlikkusega 1;
- II tsoonis on lubatud tundlikkusega 1 ja 2 ehitised. 3-korruseline büroohoone ja 8 elamut on tundlikkusega 2;
- III tsoonis on lubatud tundlikkusega 1, 2 ja 3 ehitised. 40 elamut on tundlikkusega 3, haigla suuremal alal kui 0,25 ha on tundlikkusega 4.

Otsus uue suurõnnetuse ohuga ettevõtte planeeringu kooskõlastamisele on „EI“, kuna kolmandasse ohuala tsooni (ohtlik ala) jääks ehitis, mille tundlikkus on liiga suur (haigla). Tundlikkusega 4 ehitiste paiknemine planeeritava ettevõtte ohualasse ei ole soovitatav.

Näide 2: Ohualasse planeerimine

Olemasoleva naftasaaduseid käitleva suurõnnetuse ohuga ettevõtte lähedusse, 250 m kaugusele mahutitest, planeeritakse suurt hulgiladu (5000 m²).

Suurõnnetuse ohuga ettevõtte ohuala on 350 m, mis koosneb järgmistest tsoonidest:

I tsoon (eriti ohtlik ala): 80 m

II tsoon (väga ohtlik ala): 80 – 150 m

III tsoon (ohtlik ala): 150 – 350 m

Vastavalt lisale 1 on planeeritav hulgiladu tundlikkusega 3 ja jääb III tsooni (ohtlik ala). Riskimaatriksist lähtuvalt on III tsoonis lubatud 3 tundlikkuse astmega ehitised. Maatriksist tulenev otsus on „JAH“. Seega planeeritavat hulgiladu võib ehitada suurõnnetuse ohuga ettevõtte lähedusse.

---

⁷ Näidetes kasutatud ohuala tsoonid ei ole seotud vastavat kemikaali käitleva ettevõtte riskianalüüsiga. Tegemist on metoodika näitlikustamiseks välja mõeldud ohualadega. Samuti pole välja toodud ohualad kasutatavad nimetatud kemikaalidega käitlevate ettevõtete riskianalüüside jaoks.